

- ชื่อวิทยานิพนธ์** : การศึกษาวิเคราะห์บทบาทของพระสิวลีเถระที่ปรากฏในคัมภีร์
พระพุทธานุสาเถรวาท
- ผู้วิจัย** : พระปลัดกมล กิตติญาโณ (สอนเมือง)
- ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์**
- : พระครูปลัดสัมพิพัฒน์ปัญญาจารย์, ดร., ป.ธ.๗, พธ.บ., M.A., Ph.D.
 - : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อานนท์ เมธีวรฉัตร ป.ธ.๖, พธ.บ., ศษ.บ., กศ.ม.
 - : อาจารย์ รุ่งอรุณ อบเชย, ป.ธ.๖, ศษ.บ., ค.ม.
- วันสำเร็จการศึกษา** : มีนาคม ๒๕๕๗

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์บทบาทของพระสิวลีเถระที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธานุสาเถรวาท” มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการคือ ๑) เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของพระสิวลีเถระ ๒) เพื่อศึกษาบทบาทของพระสิวลีเถระที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธานุสาเถรวาท ๓) เพื่อศึกษาวิเคราะห์อิทธิพลของพระสิวลีเถระที่มีต่อสังคมไทยปัจจุบัน งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การวิจัยเอกสาร(Documentary Research) เป็นหลัก และจะใช้ข้อมูลภาคสนามบางส่วน โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง (In-depth Interview) แล้วนำมาสรุปวิเคราะห์และประมวลผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

๑) พระสิวลีเถระ เป็นพระโอรสของ พระมหาลิธิจณวี แห่งแคว้นวัชชี และพระนางสุปวาสา หลังจากท่านประสูติแล้วพระบิดาพระมารดา ได้ถวายมหาทานตลอด ๗ วัน พระสารีบุตรเถระชวนท่านบวช ท่านบรรลุลัทธิธรรมเพราะได้เรียนตบปัญจกกรรมฐานจากพระสารีบุตร ต่อมาท่านมีความสำคัญในการประกาศพระศาสนาในสมัยพุทธกาล เป็นพระเถระที่มุนีและเทวดาเคารพนับถือบูชา เป็นผู้ที่มียามาก ได้รับการยกย่องจากพระศาสดาให้เป็นเอตทัคคะกว่าภิกษุทั้งหลายผู้มีมียามาก

๒. บทบาทของพระสิวลีเถระที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธานุสาเถรวาท คือ ๑) บทบาทในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ๒) บทบาทในการบำรุงพระภิกษุสงฆ์ ๓) บทบาทในฐานะเอตทัคคะผู้มีมียามาก และ ๔) บทบาทในฐานะพระอสีติมหาสาวก บทบาททั้ง ๔ นี้ ปรากฏจากการที่ท่านเป็นผู้มีบุญมาก มีลาภสักการะมาก เป็นพระมหาเถระ ๑ ใน ๘๐ รูปที่สำคัญในสมัยพุทธกาล ท่านจึงเป็นแบบอย่างที่ดีงาม เป็นกัลยาณมิตรของเพื่อนพรหมจรรย์ อนุเคราะห์เพื่อนสหธรรมิกทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ด้วยอามิสทานและธรรมทานด้วยบุญบารมีของท่าน

๓. ในสังคมไทย พระสืวลีเถระเป็นพระเถระรูปสำคัญ ที่ปรากฏเรื่องของท่านในหลักสูตรการศึกษาของคณะสงฆ์คือในแผนกธรรมชั้นนักธรรมชั้นโทและธรรมศึกษาชั้นโท และในแผนกบาลีชั้นประโยค ๑-๒ และชั้น ป.ธ. ๓ นอกจากนี้ยังมีหนังสือประวัติของท่านตีพิมพ์เผยแพร่อยู่เป็นจำนวนมาก สังคมไทยรู้จักพระสืวลีเถระในฐานะแห่งความซื่อสัตย์และซื่อตรง มีการสร้างรูปเคารพเป็นพระสงฆ์ สะพายบาตร แบกกลด ปรากฏตามวัดต่าง ๆ ทุกภูมิภาคของประเทศ และมีการสร้างเหรียญวัตถุมงคลรูปพระสืวลีเถระแจกจ่ายกันเป็นจำนวนมาก พระสืวลีเถระเป็นตัวอย่างในการศึกษาเรื่องกฎแห่งกรรม หรือผลแห่งความดีกรรมชั่ว ที่ส่งผลในชาติปัจจุบันและชาติต่อ ๆ ไป

พระสืวลีเถระเป็นพระอรหันต์ที่ปราศจากกิเลสอาสวะหาได้มีจิตยึดติดหรือชวนขวายหาลาภสักการะมาเพื่อตนไม่ แต่ในสังคมไทยกลับมีความเชื่อว่าท่านสามารถดลบันดาลลาภสักการะให้แก่ผู้นับถือบูชาท่าน บุคคลเหล่านั้นได้นับถือพระสืวลีเถระด้วยความอยากได้ลาภสักการะ หาได้ยึดถือคุณธรรมหรือประสงค์จะดำเนินชีวิตของตนให้หมดจดจากกิเลสอาสวะเหมือนพระสืวลีเถระไม่

Dissertation Title : An Analytical Study of the Sivali Thera's Role Found
In Theravada Buddhist Texts

Researcher : Phrapalad Kamon Kittiyano (sonmuang)

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Dissertation Supervisory Committee

: Dr.Phrahrupaladsamphipatpanyacharaya Pali VII., B.A., M.A., Ph.D.

: Asst. Prof. Anond Metheevarachatra Pali VI., B.A., B.Ed., M.Ed.

: Rungarun Obchoei Pali VI., B.A., M.A.

Date of Graduation : March 2014

ABSTRACT

The purposes of an analytical study of Sivali Thera's role found in Buddhist Texts were: (1) to study the Sivali Thera's history, (2) to study of Sivali Thera's role found in Theravada Buddhist Texts and (3) to study the influences of the belief on the Sivali Thera's role in Thai society today. This research applied the documentary research. The research was qualitative research with the mixed methods research. The data analysis used the field data by interviewing the experts and stakeholders.

The results of study were found that:

1) Sivali Thera was the son of Phramahalilitchavee and Suppavasa. After the birth, Thera invited him for ordaining. Sivali Thera attained the achievement because he studied from Saribut Thera. In the Buddhist's time, he was the Thera (the elder), who the human and the gods worshipped, had the great fortune, and was admired to the Etadagga (the foremost).

2) The Sivali Thera's role found in Theravada Buddhist Texts were: the role in the propagation of Buddhism, 2) the role in supporting of monks, 3) the role as the Etadagga (the foremost), and 4) the role as the Asitimahasavaka. These roles were appeared in his merit, success and worship. He was one of 80 elders in the Buddhist's time, , the good model, good friend and helped the friends with Amisadana (material gift) and Dhammadana (spiritual gift).

3) In the Thai society, Sivali Thera was the important elder of the Buddhist education appeared in the curriculum of Nak Thamm and Thammaseuksa for secondary level and the curriculum of Pali Studies in the one –three tiered Pahrian Thamm. Moreover, the books on his biography were published. In the Thai society, Sivali Thera was as the good fortune. The symbol of Sivali Thera was the monk, who carried the monk's alms bowl on the shoulder, the long-handled umbrella on the back. Sivali Thera was the good model of the study on Kamma (law of action) influencing in the present and the future.

The Sivali Thera has been worshiped as the Arhant, who has been a specialist situation of the luck and worship. Thai people believe that who have worshiped the Sivali Thera. The luck and wealth can come into worshipers.